Evropský parlament
2024-2029

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci
předsedkyně

9.4.2025

Pan Johan Van Overtveldt
předseda
Rozpočtový výbor
BRUSEL

Věc: Stanovisko k uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům – EGF/2024/003 BE/Van Hool – Belgie (2025/0061(BUD))

Vážená paní předsedkyně,

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci byl v rámci výše uvedeného postupu pověřen, aby Vašemu výboru poskytl stanovisko. Výbor se rozhodl poskytnout toto stanovisko ve formě dopisu.

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci projednal tuto záležitost na své schůzi dne 9. dubna 2025. Výbor se na této schůzi rozhodl předložit Rozpočtovému výboru, jako příslušnému výboru níže uvedené stanovisko.

S pozdravem

Li Andersson

STANOVISKO

A. vzhledem k tomu, že dne 29. října 2024 předložila Belgie žádost o uvolnění prostředků z Evropského fondu pro přizpůsobení se globalizaci na pomoc propuštěným pracovníkům (EFG) v souladu s čl. 8 odst. 1 nařízení (EU) 2021/691 (nařízení o EFG) v důsledku propouštění ve společnosti Van Hool NV v Belgii v hospodářském odvětví, které je v rámci klasifikace NACE Revize 2 řazeno do oddílu 29 (Výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů); vzhledem k tomu, že k propouštění v podniku Van Hool došlo v provincii Antverpy, regionu úrovně NUTS 2 (BE21).

B. vzhledem k tomu, že Belgie žádost předložila podle kritérií pro pomoc stanovených v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG, které vyžadují, aby během referenčního období v délce čtyř měsíců (v tomto případě od 8. dubna 2024 do 8. srpna 2024) skončila činnost alespoň 200 pracovníků, nebo osob samostatně výdělečně činných, v jednom podniku v členském státě, včetně pracovníků propuštěných dodavateli dotčené společnosti a výrobci, kteří jsou jejími odběrateli; vzhledem k tomu, že po posouzení této žádosti dospěla Komise v souladu se všemi příslušnými ustanoveními nařízení o EFG k závěru, že podmínky pro poskytnutí finančního příspěvku z EFG jsou splněny;

C. vzhledem k tomu, že žádost se týká 2 411 propuštěných pracovníků (způsobilých příjemců), jejichž činnost ve výše uvedených hospodářských odvětvích skončila;

D. vzhledem tomu, že Komise dne 26. března 2025 přijala návrh rozhodnutí o uvolnění prostředků z EFG ve prospěch Belgie, aby podpořila opětovné začlenění 2 397 cílových příjemců na trh práce;

E. vzhledem k tomu, že propouštění v podniku Van Hool souvisí s různými faktory, jako je dopad pandemie COVID-19 na poptávku po autokarech a dopad války na Ukrajině na strukturu nákladů; vzhledem k tomu, že v letech 2012–2019 činil průměrný prodej společnosti Van Hool v Evropě 427 jednotek ročně, avšak prodej klesl na 287 jednotek v roce 2020 a dále na 128 jednotek v roce 2021; vzhledem k tomu, že zisk následně prudce klesl a rostoucí inflace a narušené dodavatelské řetězce dále zvyšovaly tlak na marže podniku; vzhledem k tomu, že v letech 2022 a 2023 prodej sice rostl, ale zůstal na úrovních blížících se úrovním z roku 2020 nebo nižších; vzhledem k tomu, že úrovně prodeje před pandemií se nikdy neobnovily a dne 8. dubna 2024 vyhlásil obchodní soud v Mechelenu úpadek společnosti Van Hool; vzhledem k tomu, že v důsledku toho bylo propuštěno 2 411 pracovníků;

F. vzhledem k tomu, že podle Federace belgických podniků (VBO) je belgický průmysl v současné době ve velmi špatné kondici; vzhledem k tomu, že v první polovině roku 2024 zaniklo v průmyslovém odvětví více než 5 000 pracovních míst v důsledku restrukturalizace a úpadku společností, jako jsou Decathlon, Pfizer, Barry Callebaut, Audi a Sappi;

G. vzhledem k tomu, že většina bývalých pracovníků podniku Van Hool žije v Lieru (okres Mechelen v rogionu Antverpy) a okolních obcích; vzhledem k tomu, že průmyslové odvětví má ve městě Lier tradičně důležitou úlohu, a proto pokles průmyslových aktivit významně dopadá na trh práce tohoto města; vzhledem k tomu, že více než 25 % pracovních míst v Lieru bylo v roce 2020 spojeno s průmyslem; vzhledem k tomu, že

o tři roky později, v roce 2023, se procentní podíl snížil o více než tři procentní body; vzhledem k tomu, že uzavření podniku vedlo výraznému narušení místního trhu práce, vzhledem k tomu, že podle Vlámského úřadu práce a odborné přípravy (VDAB) v dubnu 2024, tedy v měsíci, v němž společnost Van Hool vyhlásila úpadek, vzrostla podle úřadu VDAB nezaměstnanost v Berlaaru o 32 %, v Heist-op-den-Bergu o 23 %, v Nijlenu o 17 % a v Lieru o 14 %, přičemž každý desátý rezident v produktivním věku v Lieru a Berlaaru byl nezaměstnaný;

H. vzhledem k tomu, že Belgie uvedla, že na základě konzultací se sociálními partnery v souladu s čl. 7 odst. 4 nařízení o EFG byl vypracován koordinovaný balíček individualizovaných služeb; vzhledem k tomu, že odbory a organizace zaměstnavatelů jsou zapojeny do činnosti VDAB na všech úrovních;

I. vzhledem k tomu, že EFG nepřekročí maximální roční částku 30 milionů EUR (v cenách roku 2018), jak je stanoveno v článku 8 nařízení Rady (EU, Euratom) 2020/2093 ze dne 17. prosince 2020, kterým se stanoví víceletý finanční rámec na období 2021–2027;

Výbor pro zaměstnanost a sociální věci proto vyzývá Rozpočtový výbor jako příslušný výbor, aby do svého návrhu usnesení začlenil tyto návrhy:

1. připomíná, že cílem EFG je projevit solidaritu s příjemci a poskytnout jim podporu; domnívá se, že finanční příspěvky z EFG by měly být zejména zaměřeny na aktivní opatření politiky trhu práce a na individualizované služby tak, aby příjemci pomoci mohli rychle najít slušné a dlouhodobé zaměstnání buď v původním, nebo jiném odvětví jejich činnosti; zdůrazňuje, že je důležité připravit pracovníky na naléhavě potřebnou ekologickou a digitální transformaci evropského hospodářství a společnosti a podpořit je v tomto směru; v této souvislosti opětovně zdůrazňuje důležitou úlohu Unie, neboť pomáhá financovat získávání kvalifikací potřebných pro spravedlivou transformaci v souladu se Zelenou dohodou pro Evropu, mimo jiné i z prostředků EFG;

2. souhlasí s Komisí, že podmínky stanovené v čl. 4 odst. 2 písm. a) nařízení o EFG byly splněny, a Belgie má proto podle uvedeného nařízení nárok na finanční příspěvek ve výši 7 999 015 EUR, což představuje 85 % celkových nákladů, které činí 9 410 607 EUR a zahrnují výdaje na individualizované služby ve výši 9 034 607 EUR a výdaje na přípravné, řídící, informační, propagační, kontrolní a vykazovací činnosti ve výši 376 000 EUR;

3. bere na vědomí skutečnost, že Belgie poskytla veškeré nezbytné záruky, že byly splněny požadavky stanovené ve vnitrostátních právních předpisech a právních předpisech EU týkajících se hromadného propouštění a že při přístupu k navrhovaným opatřením a jejich provádění budou dodržovány zásady rovného zacházení a nediskriminace;

4. konstatuje, že pracovníci s nízkou kvalifikací a starší pracovníci mají mnohem méně příležitostí k opětovnému vstupu na trh práce v regionu a že propouštění ve společnosti Van Hool nejvíce zasáhlo tyto zranitelné skupiny; připomíná profil propuštěných pracovníků, kdy každý třetí propuštěný pracovník je starší 50 let a osm z deseti má středoškolské vzdělání nebo nižší a zastaralé dovednosti, a domnívá se, že vedle klesajícího trendu v oblasti volných pracovních míst a jejich zeměpisného rozložení

budou pracovníci potřebovat dodatečnou individualizovanou podporu, zejména cílenou pomoc zaměřenou na prohlubování dovedností a rekvalifikaci, která jim pomůže úspěšně si najít nové zaměstnání;

5. zdůrazňuje, že Belgie potvrdila, že opatření, která budou podpořena z EFG, neobdrží finanční příspěvky z jiných finančních nástrojů Unie;

6. konstatuje, že pracovníkům mají být poskytnuty následující individualizované služby: a) sociální intervenční poradce (SIA) a registrace pracovníků, b) služby při hledání nového zaměstnání (administrativní a psychologická podpora, osobní hodnocení, hodnocení digitálních dovedností, pomoc při hledání zaměstnání nebo pomoc při samostatné výdělečné činnosti, poradenství při sjednávání pracovních smluv atd.), c) podpora při hledání zaměstnání a umísťování do zaměstnání, d) poradenství pro volbu povolání, e) odborná příprava, rekvalifikace a odborná příprava a f) odborná příprava na pracovišti; vzhledem k věku a vzdělávacímu profilu cílových příjemců zdůrazňuje, že při poskytování individualizovaných služeb by měly být zohledněny specifické potřeby těchto skupin;

7. upozorňuje zejména na důležitost čl. 7 odst. 2 nařízení o EFG, který vyžaduje, aby koordinovaný balíček předjímal budoucí vyhlídky na trhu práce a požadované dovednosti, které jsou slučitelné s přechodem k udržitelnému hospodářství účinně využívajícímu zdroje, a aby se zaměřil zvláště na šíření dovedností potřebných v digitálním průmyslovém věku; vítá skutečnost, že odborná příprava v oblasti IKT v rámci balíčku a dodatečná podpora plánovaná v rámci služeb poradenství při hledání nového zaměstnání zahrnuje tyto dovednosti, zejména posouzení digitálních dovedností a možnost, aby si pracovníci vypůjčili notebook, absolvovali školení o tom, jak jej používat a získali odpovědi na své otázky týkající se digitálních technologií;

8. připomíná, že v rámci koordinovaného balíčku je možné uplatnit zvláštní dočasná opatření, mezi něž patří mimo jiné vyplácení příspěvků na péči o dítě, jak je stanoveno v čl. 7 odst. 2 písm. b) nařízení o EFG, aby se uchazeči o zaměstnání mohli účastnit navrhovaných činností.